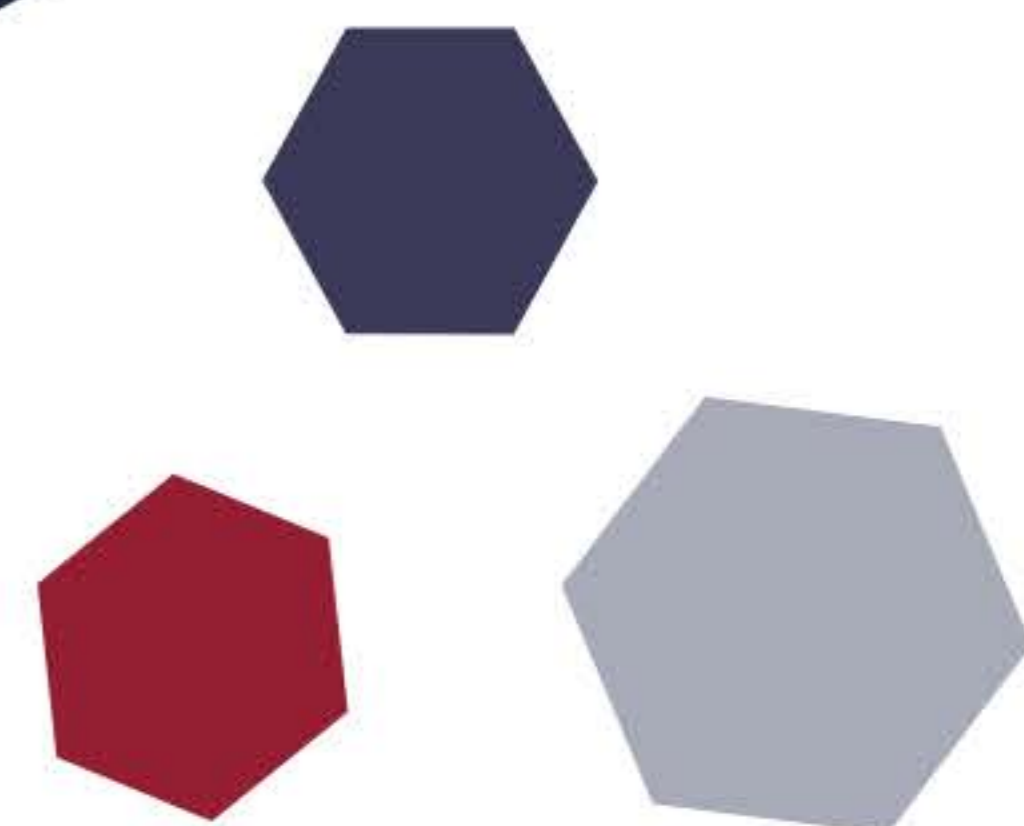

ZAVRŠNI RAČUN BUDŽETA

ŠTA JE ZAVRŠNI RAČUN I ZAŠTO JE VAŽAN?

Šta je završni račun?

1

Završni račun nam govori o tome na koji način je novac iz budžeta potrošen.

Završni račun budžeta predstavlja godišnji pregled kojim se utvrđuje visina ukupno ostvarenih prihoda i rashoda, kao i finansijski rezultat (budžetski deficit ili suficit) za svaku budžetsku godinu.

Završni račun budžeta treba da pokaže koliko je novca potrošeno iz državne kase, na koji način i u koje svrhe.

Zašto je bitan?

S obzirom na to da se budžet puni iz džepova građana kao poreskih obveznika, informacija o načinu trošenja njihovih sredstava mora biti dostupna. Ukoliko se završni račun budžeta ne razmatra redovno, građani ostaju uskraćeni za ključne informacije o načinu na koji je kroz budžet iskorišćen njihov novac.

Ko i kako donosi završni račun budžeta?

2

Završni račun usvaja **Narodna skupština**, kao najviše predstavničko telo, u formi Zakona o završnom računu budžeta.

Proces pripreme završnog računa je vrlo složen, u njemu učestvuju svi korisnici državnog budžeta tako što izrađuju svoje **finansijske izveštaje** i podnose ih **Upravi za Trezor** Ministarstva finansija, u rokovima koji su određeni budžetskim kalendarom.

Na osnovu svih dostavljenih finansijskih izveštaja, **Ministarstvo finansija** priprema nacrt zakona o završnom računu i podnosi ga **Vladi**, koja utvrđuje predlog zakona i podnosi Skupštini.

Kada predlog zakona o završnom računu uđe u skupštinsku proceduru, prvo ga razmatraju nadležni **skupštinski odbori**.

Nadležni odbor razmatra predlog zakon o završnom računu budžeta zajedno sa izveštajem Državne revizorske institucije o obavljenoj reviziji završnog računa budžeta Republike, završnih računa finansijskih planova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i konsolidovanih finansijskih izveštaja Republike.

Poslednja stanica je **skupštinski plenum**, u kome ga poslanici razmatraju i glasaju o predlogu Zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije.

Kada se donosi završni račun budžeta?

3

Rok za pripremu i usvajanje završnog računa predviđen je u kalendaru za podnošenje godišnjih finansijskih izveštaja

- u **prvoj polovini godine** korisnici budžetskih sredstava dostavljaju **godišnje finansijske izveštaje** nadležnim institucijama
- **do 20. juna** Ministarstvo finansija ima obavezu da dostavi Vladi **nacrt zakona o završnom računu budžeta**, zajedno sa odlukama o završnim računima organizacija za obavezno socijalno osiguranje
- **do 15. jula** Vlada je obavezna da Skupštini podnese **predlog zakona o završnom računu budžeta** i odluke o završnim računima organizacija za obavezno socijalno osiguranje

Način na koji se donose završni računi budžeta, uloga različitih aktera u ovom procesu, njihov sadržaj i rokovi za donošenje određeni su Ustavom Republike Srbije, Zakonom o narodnoj skupštini i Zakonom o budžetskom sistemu.

Gde smo sada sa završnim računima?

4

Redovno razmatranje završnog računa predstavlja **neophodan preduslov za adekvatno planiranje budžeta** Republike Srbije.

Ove godine, Vlada je podnela završni račun budžeta za 2018. godinu Skupštini, doduše sa dva meseca zakašnjenja.

U proteklih **19 godina** parlament je **samo dva puta u plenumu razmatrao i usvojio** zakone o završnim računima - za 2000. i 2001. godinu.

Preostalih 17 završnih računa ušlo je ovog septembra u skupštinsku proceduru, a poslanici ih razmatraju u objedinjenoj raspravi na Devetoj sednici Drugog redovnog zasedanja Skupštine u 2019. godini.

Za kvalitetnu i sveobuhvatnu raspravu o završnom računu, važan segment predstavlja i Izveštaj o reviziji završnog računa za 2018. godinu koji priprema **Državna revizorska institucija**.

Početak oktobra Državna revizorska institucija objavila je Izveštaj o reviziji prošlogodišnjeg završnog računa, u kom su utvrđene nepravilnosti i u pogledu prihodne i u pogledu rashodne strane budžeta. Između ostalog, izveštaj navodi da nisu iskazani prihodi i primanja u iznosu od najmanje 28,4 milijardi dinara, zatim nisu iskazani izdaci za nabavku nefinansijske imovine u iznosu najmanje od 4,5 milijarde dinara, nisu obuhvaćeni rashodi i izdaci u iznosu od preko 820 miliona dinara, i iskazano je 95 projektnih aktivnosti koje nisu realizovane.

Razmatranja završnog računa u Skupštini, i njegovo usvajanje, svakako predstavlja korak ka poboljšanju nadzorne funkcije Skupštine. Ipak, upitan je smisao usvajanja preostalih završnih računa, ako se to ne uradi pravovremeno, a kamoli nakon skoro višedecenijskog odlaganja.